

Časné vyhníždění kachny divoké (*Anas platyrhynchos*) a pozdní
hníždění poláka velkého (*Aythya ferina*).

Ladislav Štancl, Helga Štanclová

Hníždění kachny divoké (*Anas platyrhynchos*) probíhá na Bohdanečsku od března do června. Doposud jsme zaznamenali jako nejčasnější nález vajec ve hníždě v hlavaté vrbě u rybníka "Trhoňka" dne 3. 3. 1961, kdy zde bylo první vejce. Jako nejčasnější zahníždění již koncem února, dokládá pozorování rodinky 11 kačat ve stáří asi 4 dnů dne 8. 4. 1965 u Bohdanče.

V letošním roce jsme opětovně pozorovali časné zahníždění březňačky. Dne 9. 4. 1981 jsme na rybníku "Strašov" pozorovali 7mi člennou rodinku kačat ve stáří více jak 5 dní. I toto pozorování dokládá velmi časné zahníždění u této kachny v době kolem února a začátku března. Je to jistě vyjimečné pozorování.

U poláka velkého (*Aythya ferina*) jsme doposud zaznamenali nejpozdnější nález hnízda s čistými vejci dne 25. 7. 1961 v suché trávě v louce u rybníka "Sopřeč". T. zn. začátek hníždění po polovině července. Jistě neobvyklé je pozorování rodinky 5ti nevzletných, asi 5 týdnů starých kačat, která jsme dne 17. 10. 1981 zastihli na rybníku "Bohdaneč". Mimo tyto ptáky jsme t. d. žádné jiné poláky velké nepozorovali. Toto pozorování předpokládá, že samice musela začít se snášením vajec teprve koncem srpna, což je jistě zjev u volně žijících kachen velmi neobvyklý. HUDEC/ČERNÝ (Fauna ČSSR - Ptáci I., str. 459, obr. 200) udávají jako nejzašší dobu pro začátek snůšky první dekádu července. U obou těchto zjištění z hnízdni biologie poláka velkého (nález hnízda 25. 7. s čistými vejci a pozorování nevypělých mláďat 17. 10.) jde o případy dosud u nás nezaznamenané.

Oba dva druhy kachen patřily na Bohdanečsku vždy mezi nejhojnější druhy v době hníždění. Teprve v posledních několika letech byl polák velký vytlačen ze svých hnízdišť polákem chocho-latým, který se stal druhou nejhojnější kachnou na tomto území.

ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Sestavil: Pavel Žďárek

Tento příspěvek navazuje na "Ornitologické poznámky z východních Čech", uveřejněné v 1. čísle Sborníku /1980/. Zahnuje převážně údaje z let 1979 - 1981.

Potáplice severní /*Gavia arctica*/:

Jednoho ex. pozoroval 24. 4. 1980 na jezeře štěrkovitě u Příšovic /Liberec/ J. Konopka.

Potáplice malá /*Gavia stellata*/:

Dne 9. 11. 1980 byl 1 ex. na jezeře štěrkovitě u Příšovic /Liberec/ poz. J. Konopkou a M. Medkem, 31. 5. 1981 - 1 ex. v prostém šatě na ř. Jizeře u Ploukonic /Semily/, který se nechal přinutit ke vzletnutí, M. Medek.

Potápka rudokrká /*Podiceps griseigena*/:

4. 10. 1979 - 1 ex. na ryb. u Ostružna /Jičín/, J. Šifta, K. Broulík. 27. 9. 1981 - 5 ex. a 18. 10. 1981 - 6 ex. na ryb. "Velký Netřebský" u Českých Heřmanic /Ústí n.O./, J. Bartoš.

Potápka černokrká /*Podiceps nigricollis*/:

Časný výskyt 1 ex. na ryb. "Velký Košíř" u Litomyšle /Svitavy/ zaznamenal 16. 2. 1980 L. Urbánek.

Kormorán velký /*Phalacrocorax carbo*/:

13. - 17. 1. 1979 - 1 ex. na ř. Jizeře u Ploukonic /Semily/, J. Šifta, K. Broulík. 28. 3. 1980 - 12 ex. na ryb. "Horecký" /Chrudim/, P. Novák. 21. 8. 1980 - 2 ex. na popílkovišti u Bukoviny /Pardubice/, J. Zajíc. 14. 10. 1980 - 37 ex. na jezeře štěrkovitě u Příšovic /Liberec/, J. Konopka.

Kormorán malý /*Phalacrocorax pygmaeus*/:

17. 7. 1981 - 1 ex. v hejnu 5 ex. *Phalacrocorax carbo* na rybníku "Sopřečský" /Pardubice/, V. Kratochvíl.

Volavka popelavá /*Ardea cinerea*/:

Mezi obcemi Dlouhá Ves a Šachotín /Havl. Brod/ úspěšně vyhníždil na borovici v r. 1979 jediný pár, vyvedl 3 mladé, nejedná se o kolonii, B. Semrád.